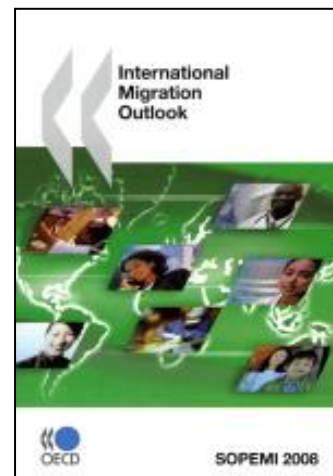

International Migration Outlook: SOPEMI

2008 Edition

Summary in Finnish

Kansainvälisen siirtolaisuuden katsaus: SOPEMI

Vuoden 2008 numero

Suomenkielinen yhteenveto

Kansainvälinen siirtolaisuus on tärkeä poliittinen prioriteetti OECD-jäsenmaissa. Tässä vuosittaisessa julkaisussa analysoidaan viimeaikaisia kehityskulkuja siirtolaisuudessa ja siirtolaispolitiikassa näissä maissa. Raportissa korostetaan koulutetun työvoiman, väliaikaisen työvoiman ja opiskelijoiden maahanmuuton tärkeyttä. Siinä korostetaan myös kasvaneita siirtolaisuusvirtoja vapaan liikkuvuuden alueilla, etenkin Euroopassa. Tässä numerossa keskitytään maahanmuuttajien työllisyystilanteeseen ja heidän vaikutukseensa OECD-maiden kokonaistyöllisyyteen. Tässä raportissa esitellään ensimmäistä kertaa maahanmuuttajien työmarkkinaintegraation "pistetaulukko" sekä analyysi maahanmuuttajien ja alkuperäisväestön palkkaeroista.

Tässä julkaisussa tutkitaan myös siirtolaisuuspolitiikan tärkeimpiä muutoksia, mukaan lukien uusia lakeja, joilla säädellään maahanmuuttajien maahantuloa, maassa pysymistä ja työllistymistä. Lisäksi kuvataan maahanmuuttajien selektiivinen palkkaaminen työmarkkinoiden tarpeiden mukaan sekä toimenpiteet, joilla on helpotettu maahanmuuttajien integraatiota. Lisäksi analysoidaan tarkasti kansainvälistä yhteistyötä, jolla pyritään parantamaan rajavalvontaa ja estämään epätavallista siirtolaisuutta.

Vuoden 2008 kansainvälinen siirtolaisuuskatsaus osoittaa, että siirtolaisvirrat OECD-maihin ovat kasvussa...

Pysyväisluontoinen laillinen ulkomaalaisten maahanmuutto (noin neljä miljoonaa) jatkoi kasvuaan vuonna 2006. Kasvua oli noin 5 % suhteessa 2005, mutta kasvuvauhti on hidastunut viime vuosiin verrattuna. Maahanmuutto Yhdysvaltoihin, Koreaan ja Espanjaan kasvoi voimakkaasti. Suhteessa suurinta kasvu oli Portugalissa, Ruotsissa, Irlannissa ja Tanskassa. Laskua oli sen sijaan etenkin Itävallassa ja Saksassa. Yli 2,5 miljoonaa väliaikaista työperäistä maahanmuuttajaa saapui OECD-maihin, mutta väliaikainen siirtolaisuus kasvaa hitaammin kuin pysyvä siirtolaisuus.

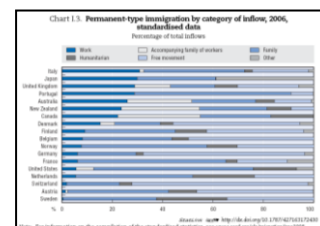
...etenkin perheiden siirtolaisuus ja työperäinen siirtolaisuus...

Perheiden siirtolaisuus on edelleen pääosassa pysyväisluontoisessa siirtolaisuudessa, paitsi Japanissa. Perheiden siirtolaisuus on tärkeää Yhdysvalloissa (70 %), jossa siirtolaisuuspolitiikka on perhekeskeistä, sekä Ranskassa (60 %). Lisäksi siitä on tullut tärkeää Portugalissa, jonne muuttaa viimeaikaisten työperäisten maahanmuuttajien perheenjäseniä etenkin Ukrainasta. Monet Euroopan maat, kuten Italia, Espanja ja Iso-Britannia, näyttävät tärkeitä työmarkkinasiirtolaisuusmaina. Noin 30 - 40 % pysyväisluonteisista maahanmuuttajista saapuu työperäisistä syistä. Vapaan liikkuvuuden siirtolaisuus on suhteessa tärkeää Euroopassa. Itävallassa, Tanskassa ja Saksassa tällainen siirtolaisuus edustaa lähes puolta pysyväisluonteisesta siirtolaisuudesta. Sveitsissä osuus on lähes 70 %, kun taas Ranskassa, Italiassa ja Portugalissa tämä on paljon rajoitetumpaa (alle 20 %). Esimerkiksi Iso-Britannia täyttää suurimman osan kouluttamattoman työvoiman tarpeestaan vapaan liikkuvuuden siirtolaisuuden kautta.

...kun taas turvapaikanhakijoiden määrä on edelleen laskussa

Turvapaikkahakemusten määrä laski neljäntenä vuonna peräkkäin vuonna 2006 OECD-maissa. Yhdysvallat sai eniten turvapaikkahakemuksia eli 41 000. Kanadassa, Ranskassa, Saksassa ja Iso-Britanniassa määrät olivat 20 000 - 30 000. Ruotsi, Itävalta ja Sveitsi ottavat eniten vastaan turvapaikanhakijoita/maan asukas. Tärkeimmät lähtömaat järjestyksessä ovat Irak, Serbia ja Montenegro.

Kaavio I.3. Pysyväisluontoinen maahanmuutto luokitattain vuonna 2006, standaroitu data

Kansainväliset opiskelijavirrat ovat kasvussa

Kansainvälisten opiskelijoiden määrä kasvoi noin 50 % vuodesta 2000 vuoteen 2005. Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa kasvu oli 120 000 opiskelijaa, Ranskassa noin 100 000 ja Australiassa lähes 85 000. Kasvu on ollut suurta prosentuaalisesti myös Uudessa-Seelannissa, Tshekin tasavallassa, Japanissa, Koreassa ja Alankomaissa. Vaikka kansainväliset opiskelijat ovatkin potentiaalinen koulutetun työvoiman lähde OECD-maissa, vielä ei ole käytettävissä systemaattista dataa siitä, kuinka moni opiskelija jää maahan opintojen valmistumisen jälkeen.

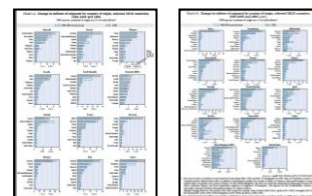
Eurooppalaiset siirtolaiset ovat huomattavasti yleisempiä Euroopassa, kun taas aasialaiset siirtolaiset ovat yleisempiä Euroopan ulkopuolella

Vuonna 2006 Euroopan siirtolaisvirroista oli Euroopan sisäistä, kun taas muutto Aasiasta Euroopan ulkopuolisiin OECD-maihin muodosti lähes 50 % kokonaisvirroista kyseiselle alueelle. Muutto latinalaisesta Amerikasta Euroopan ulkopuolisiin OECD-maihin selittyy pitkälti Meksikon kansalaisten voimakkaalla muutolla Yhdysvaltoihin. Muutto latinalaisesta Amerikasta Portugaliin ja Espanjaan kasvaa. Vaikka Eurooppa onkin kohteena lähes 85 %:lle muuttoliikkeelle Pohjois-Amerikasta, noin 60 % muutosta Saharan eteläpuolisesta Afrikasta suuntautuu Euroopan ulkopuolisiin OECD-maihin. Myös Etelä-Aasia lähetti neljä kertaa enemmän ja Itä- ja Kaakkois-Aasia lähettivät kuusi-seitsemän kertaa enemmän maahanmuuttajia Euroopan ulkopuolisiin OECD-maihin kuin Euroopan OECD-maihin.

Kiina vastaa noin 11 prosentista muuttovirroista. Puola ja Romania taas alle puolet tästä.

Vuonna 2006 kaksikymmentä tärkeintä lähtömaata vastasivat 60 prosentista muuttovirroista. Kiina, Puola ja Romania kuuluivat kymmenen tärkeimmän maan listaan. Boliviassa, Romaniassa ja Puolassa on koettu suurin kasvu vuonna 2006 päättyneellä kuusivuotiskaudella. Turkissa, Venäjän federaatiossa ja Filippiineillä sen sijaan maahanmuutto on laskenut jonkin verran vuodesta 2000. Viimeiseen kymmeneen vuoteen verrattuna Saksasta ja Puolasta suuntautui voimakasta siirtolaisuutta muihin OECD-maihin vuonna 2006. Saksasta muutetaan pääasiassa naapurimaihin, eli etenkin Puolaan, Itävaltaan, Sveitsiin, Alankomaihin ja Tanskaan. Muuttoliike Puolasta kasvoi Ruotsissa, Belgiassa, Alankomaissa, Norjassa, Tanskassa ja Saksassa.

Kaavio I.4a & kaavio I.4b.
Siirtolaisvirtojen muutokset alkuperämaan mukaan tietyissä OECD-maissa, 1995-2005 ja 2006

*Siirtolaisuus mahdollisista uusista
OECD-maista ja laajennetun yhteistyön
maista vastaa kuudesosasta kaikesta
muuttoliikkeestä OECD-maihin*

Toukokuussa 2007 OECD-maat kutsuivat Chilen, Viron, Israelin, Venäjän ja Slovenian avaamaan avoimet keskustelut organisaation jäsenyydestä. Brasilialle, Kiinalle, Intialle, Indonesialle ja Etelä-Afrikalle tarjottiin laajennettua yhteistyötä ja jäsenysmahdollisuutta. Vuonna 2006 OECD-maiden maahanmuutosta noin kuudesosa tuli näistä 10 maasta. Tämä on kuitenkin vain noin 10 % kaikista siirtolaisista. Kiinalla ja Intialla on kummallakin noin 2 miljoonaa entistä asukasta OECD-maissa.

*Ulkomailla syntyneen väestön määrä on
noussut noin 18 % vuodesta 2000.*

Niissä OECD-maissa joista tietoja on saatavissa, ulkomailla syntynyt väestö edusti 12 % kokonaisväestöstä. Tässä oli nousua 18 % vuodesta 2000. Joissakin maissa on nähty jyrkkää siirtolaisuuden kasvua kokonaisväestöstä vuodesta 2000. Tällaisia maita ovat etenkin Irlanti, Suomi, Itävalta ja Espanja.

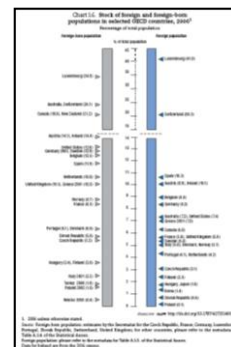
*Raportissa keskitytään
maahanmuuttajien osallistumiseen
OECD-maiden työmarkkinoiden*

Vuonna 2006 ulkomailla syntyneet henkilöt edustivat merkittävää osuutta OECD-maiden työvoimasta ja työllisestä väestöstä. Isäntämaiden välillä on kuitenkin merkittäviä eroja. Suomessa maahanmuuttajat muodostavat alle 3 % kokonaistyövoimasta, kun taas Itävallassa, Sveitsissä ja Uudessa-Seelannissa osuus on jopa 25 %. Maahanmuuttajien osuuden kasvu työvoimasta oli erityisen merkittävää Espanjassa, Irlannissa ja Italiassa.

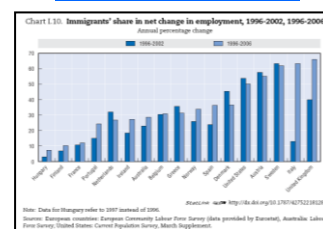
*Useimmissa OECD-maissa
maahanmuuttajat, miehet ja naiset,
ansaitsevat huomattavasti vähemmän
kuin syntyperäinen väestö...*

Maahanmuuttajat ansaitsevat kantaväestöä vähemmän. Poikkeuksena tästä on Australia. Maahanmuuttajien palkat ovat pienet kantaväestöön verrattuna Yhdysvalloissa - maahanmuuttajan keskiansio on noin 20 % kantaväestöä vähemmän ja 15 % vähemmän Alankomaissa. Palkkaero maahanmuuttajien ja kantaväestön on yleensä pienempi kuin sukupuolten välillä.

**Kaavio I.6. Ulkomainen ja
ulkomaalaissyntyinen
populaatio tietyissä OECD-
maissa, 2006**

**Kaavio I.10.
Maahanmuuttajien osuus
työllisyyden nettomuutoksessa,
1996-2002, 1996-2006**

... ja OECD-maiden ulkopuolelta tulevat maahanmuuttajat ovat erityisen huonossa asemassa

Useat indikaattorit osoittavat, että työmarkkinat tuntuvat arvostavan voimakkaasti isäntämaassa hankittua pätevyyttä ja kokemusta, joka mitataan asumisvuosilla. Lisäksi OECD-maiden ulkopuolelta tulevat maahanmuuttajat ansaitsevat merkittävän huonosti. Sen sijaan kotoutuneet maahanmuuttajat ansaitsevat enemmän - myös asumisen keston mukaan tarkistettuna.

Tämän vuoden raportissa on arvio siirtolaispolitiikan rakenteellisista ja institutionaalisista kehityskuluista

Monet OECD-jäsenmaat, kuten Ranska, Unkari, Romania ja Iso-Britannia, päättivät toteuttaa merkittäviä rakenteellisia muutoksia siirtolaispolitiikkaansa ilman merkittäviä häiriöitä vuosien 2006-07 siirtolaisvirtoihin. Jotkin lainsäädännölliset tai toiminnalliset muutokset edustavat aiemmin päätettyjen toimien saattamista loppuun, kun taas joissakin on kyse uusista aloitteista (Kanada, Suomi, Japani, Norja, Puola ja Portugali).

Kahdessa luvussa käsitellään erikseen ajankohtaisia aiheita...

OECD-maiden välillä käydään tiukkaa kilpailua koulutetun työvoiman houkuttelemisesta ja pitämisestä, mutta työvoimavajausta on ilmaantunut myös kouluttamattoman työvoiman osalta. Kouluttamattoman työvoiman tarpeeseen on vastattu osittain maahanmuuton avulla. Kouluttamattoman työvoiman maahanmuuton hallinta on haastava asia OECD-maissa. Pääasiallisena huolenaiheena on vähemmän koulutettujen maahanmuuttajien pitkän aikavälin työllistettävyyden ja heidän integroitavuutensa vastaanottajamaihin. Monissa OECD-maissa ollaan tällä hetkellä toteuttamassa väliaikaisia maahanmuuttajille suunnattuja työohjelmia. Väliaikaisen siirtolaisuuden kasvava merkitys on luonut kasvavaa, uutta mielenkiintoa paluumuuttoon ja sen vaikutuksiin lähekkäisten maiden kehitykseen.

...ensimmäisessä luvussa käsitellään matalasti koulutettujen siirtolaisten maahanmuuton hallintaa

Vähemmän koulutetun väestön siirtolaisuutta esiintyy, mutta tämä tapahtuu hallittujen siirtolaisuusohjelmien kautta ja hallitsemattoman (eli epätavallisen siirtolaisuuden) kautta. Tässä luvussa analysoidaan

Taulukko I.13.
Maahanmuuttajien mediaanipalkat suhteessa kantaväestöön alkuperämaan ja sukupuolen mukaan

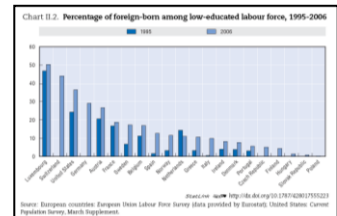
Maiden väestö	Taulukko I.13. Maahanmuuttajien mediaanipalkat suhteessa kantaväestöön alkuperämaan ja sukupuolen mukaan					
	Mies			Nainen		
	Maahanmuuttajat alkuperämaasta	Maahanmuuttajat muualta	Maahanmuuttajat alkuperämaasta	Maahanmuuttajat muualta	Maahanmuuttajat alkuperämaasta	Maahanmuuttajat muualta
Australia	100	100	100	100	100	100
Canada	100	100	100	100	100	100
France	100	100	100	100	100	100
Germany	100	100	100	100	100	100
Portugal	100	100	100	100	100	100
Sweden	100	100	100	100	100	100
United States	100	100	100	100	100	100
Other countries	100	100	100	100	100	100

matalasti koulutettua työvoimaa ja sen roolia OECD-maiden työvoimassa samoin kuin tällaisten työntekijöiden rekrytointistrategioita. Monesta maasta on saatu kattavaa kokemusta matalasti koulutetun työvoiman siirtolaisuudesta. Väliaikaiset siirtolaisohjelmat näyttävätkin toimivan hyvin. Valtuuttamattoman muuttoliike ja maahanmuuttajien laitton palkkaaminen antaa viitteitä siitä, ettei nykyinen politiikka ole täysin ajan tasalla. Työperäisen siirtolaisuuden ohjelman ensimmäinen tärkeä vaihe olisi työmarkkinoiden kysynnän huolellinen arviointi. Näin varmistetaan, että työlupia on riittävästi ja että vastaanottaviin maihin voidaan ottaa riittävästi ihmisiä vastaamaan työvoiman tarpeeseen. Koska matalasti koulutettujen siirtolaisuusohjelmat ovat yleensä työllisyysluonteisia ja koska työluvat on yleensä sidottu tiettyihin töihin, on olemassa väärinkäytösten mahdollisuus. Tämä korostaa huolellisten valvonta- ja tarkistustoimenpiteiden tarvetta, jotta voidaan taata työntekijöiden oikeuksien kunnioitus. Samalla työnantajat saavat kannustimen toimia laillisesti. Väliaikaiset siirtolaisuusohjelmat väliaikaisia tai pysyviä tarpeita voivat olla ongelmallinen kysymys, koska kaikkien osapuolten etuna on varjella työsuhdetta.

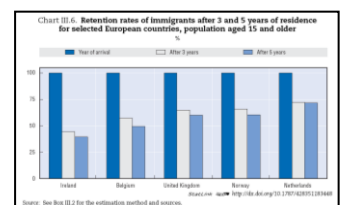
...ja toisessa luvussa esitellään uusi näkökulma paluumuuttoon

Mikä on paluumuuton laajuus ja luonne? Mitkä maahanmuuttajat palaavat todennäköisemmin kotimaahansa? Miksi jotkut maahanmuuttajat asettuvat isäntämaahan pysyvästi, kun taas toiset viiptyvät vain hetken? Mikä siirtolaispolitiikan roolin tulisi olla tässä suhteessa? Voidaanko paluumuuttoa hallita tehokkaasti? Ja lopuksi mikä on sen vaikutus kotimaan taloudelliseen kehitykseen? Tässä luvussa pyritään antamaan joitakin vastauksia näihin kysymyksiin. Alustava löydös oli se, että paluumuutto on merkittävä tekijä siirtolaisvirroissa. Paluumuutto keskittyy eliniän ääripäihin. Isäntämaan integroinnin luonteen vaikutus paluun todennäköisyyteen on epäselvä. Siirtolaiset suunnittelevat siirtolaisreittinsä ja paluunsa omien ja perheensä tavoitteiden mukaan, mutta samalla otetaan huomioon kotimaiden tarjoamat mahdollisuudet. Tässä kontekstissa on tärkeää hyödyntää kaikki tavat, joilla siirtolaiset voivat olla mukana vaikuttamassa kotimaansa kehitykseen ilman, että paluusta välttämättä tehdään etukäteisehtoa. Hajaantuneiden yhteisöjen saaminen mukaan virtuaalisten tai väliaikaisten paluiden kautta voi myös edistää taitojen ja teknologioiden siirtoa. Tämä vahvistaa siteitä kotimaahan, mikä joidenkin kohdalla helpottaa integroitumista takaisin kotimaahan paluun yhteydessä. Paluumuutto voi tällä tavalla tukea kehitysprosessia tai jopa aloittaa sen.

Kaavio II.2. Ulkomaalaissyntyisten prosenttiosuus matalasti koulutetusta työvoimasta, 1995- 2006

Kaavio III.6. Maahanmuuttajien pysyminen kohdemaassa 3 ja 5 vuoden asumisen jälkeen tietyissä Euroopan maissa (väestön ikä 15 vuotta tai yli) (%)

Koko raportin voi noutaa osoitteesta www.oecd.org/els/migration/imo

Tämä yhteenveto sisältää **StatLinks**-palvelun, joka tuottaa Excel™-tiedostoja tulostetuista sivuista!

© OECD 2008

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop/

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights/